

Вучэбная дысцыпліна «Беларуская дыялекталогія»

Месца дысцыпліны ў структурнай схеме адукацыйнай праграмы	Адукацыйная праграма бакалаўрыята (агульная вышэйшая адукацыя) Спецыяльнасць: 6-05-0232-01 Беларуская філалогія Цыкл спецыяльных дысцыплін: дзяржаўны кампанент Модуль “Гісторыя і дыялекталогія беларускай мовы”.
Кароткі змест	Дыялекталогія як навука, яе прадмет, задачы і значэнне, літаратурная мова і дыялекты. Мясцовыя разнавіднасці беларускай дыялектнай мовы. Тэрытарыяльныя і сацыяльныя дыялекты. Адзінства асноўных асаблівасцей фанетычнай сістэмы беларускай дыялектнай мовы пры наяўнасці ў ёй дыялектных адрозненняў. Тыпы гаворак па складу галосных фанем. Колькасная і якасная рэдукцыя. Асаблівасці вымаўлення ненаціскных галосных у першым пераднаціскным складзе і ва ўсіх астатніх. Ненаціскны вакалізм пасля цвёрдых зычных. Ненаціскны вакалізм пасля мяккіх зычных. Склад зычных фанем у гаворках. Агульныя і рэгіянальныя асаблівасці кансанантызму ў беларускіх гаворках. Фанетычныя змены гукаў у гаворках. Адзінства граматычных катэгорый у гаворках і літаратурнай мове. Дыялектныя адрозненні ў марфалагічнай структуры беларускіх гаворак. Агульнанародныя і дыялектныя словы ў лексіцы гаворак. Гістарычныя групы слоў у лексіцы сучасных беларускіх гаворак. Тыпы лексічных адрозненняў. Асноўныя этапы гісторыі фарміравання дыялектнай лексікаграфіі і іх характарыстыка. Унутрыдыялектныя тэрытарыяльныя згрупаванні гаворак. Асноўны масіў беларускай дыялектнай мовы і палескія гаворкі і іх моўныя асаблівасці.
Форміруемыя компетенцыі, рэзультаты обучения	Прафесійныя кампетэнцыі: выяўляць і аналізаваць дыялектныя асаблівасці ў маўленні носьбітаў беларускай мовы.
Прэрэквізеты	Стараславянская мова, гісторыя беларускай літаратурнай мовы, сучасная беларуская мова.
Трудаёмкасць	3 заліковыя адзінкі, 180 акадэмічных часоў, из них 52 аўдыторных: 22 ч лекцый і 30 ч практычных занятый.
Семестр(ы), требаванія і формы текущей і прамежуточнай аттэстакцыі	4-й семестр, зачет.